

Katedra speciální pedagogiky Pedagogická fakulta, Univerzita Karlova

Okruhy k závěrečné zkoušce – CŽV Somatopedie

- 1. Sebepečení osob s tělesným postižením, jejich postavení ve společnosti.
Otázky sebehodnocení a autonomie osob s tělesným postižením. Principy a formy rané péče a podpory dětí s tělesným postižením a zdravotním znevýhodněním.*
- 2. Postojové stereotypy ve vnímání osob s tělesným postižením, překážky jejich socializace.
Předškolní příprava dětí s tělesným postižením.*
- 3. Charakteristika hybného systému, jeho funkce, deficity pohybových funkcí, dopady vrozeného a získaného postižení hybnosti na kognitivní a řečový vývoj.
Hra jako prostředek poznání i terapie.*
- 4. Mozková obrna a její edukační důsledky.
Specifika rozvoje hybnosti a řeči dítěte s mozkovou obrnou.*
- 5. Progresivní onemocnění s dopadem na hybnost a jejich edukační důsledky.
Speciálně pedagogická diagnostika dětí s tělesným postižením.*
- 6. Vrozené vývojové vady a jejich edukační důsledky.
Metodika rozvoje grafomotoriky v počátečním psaní u dětí s tělesným postižením.*
- 7. Poúrazové stavy CNS a pohybového ústrojí a jejich edukační důsledky.
Využití ergoterapie v komprehenzivní rehabilitaci a edukaci dětí a žáků s tělesným postižením.*
- 8. Problematika podpory dítěte s epilepsií, edukační důsledky.
Využití canisterapie v komprehenzivní rehabilitaci a edukaci dětí a žáků s tělesným postižením.*
- 9. Průběh socializace člověka s tělesným postižením v různých věkových obdobích.
Využití hippoterapie v komprehenzivní rehabilitaci a edukaci dětí a žáků s tělesným postižením.*
- 10. Paradigmatické posuny ve společenském hodnocení lidí s tělesným postižením a jejich právní postavení.
Využití IT technologií ve vzdělávání dětí a žáků s tělesným postižením.*
- 11. Kvalita života (QoL) člověka s tělesným postižením a zdravotním znevýhodněním.
Neformální péče o dítě s tělesným postižením a zdravotním znevýhodněním v rodině.*
- 12. Děti a žáci se zdravotním znevýhodněním v českém vzdělávacím systému.
Možnosti podpůrných opatření v edukačním procesu.*

13. *Podmínky vzdělávání dětí a žáků s tělesným postižením v hlavním vzdělávacím proudu a ve školách pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.
Role speciálních pedagogů v mateřských a základních školách.*
14. *Speciálně pedagogické poradenství pro děti a žáky s tělesným postižením.
Inkluzivní vzdělávání – principy, legislativní zakotvení a možnosti na úrovni základního vzdělávání.*
15. *Významné osobnosti české speciální pedagogiky osob s tělesným postižením.
Styčné body alternativních pedagogických směrů a inkluzivní pedagogiky se zvl. zřetelem k metodám práce s dětmi a žáky s tělesným postižením.*

Povinná studijní literatura

- BARTOŇOVÁ, M., & BYTEŠNÍKOVÁ, I. *Předškolní vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami*. Brno: MU, 2012. ISBN 978-80-210-6044-9.
- BARTOŇOVÁ, M., & BYTEŠNÍKOVÁ, I., VÍTKOVÁ, M. *Děti se speciálními vzdělávacími potřebami v mateřské škole*. Brno: Paido, 2012. ISBN 978-80-7315-237-6.
- HÁJKOVÁ, V., & STRNADOVÁ, I. *Inkluzivní vzdělávání. Teorie a praxe*. Praha: Grada Publishing, a.s. 2010. ISBN 978-80-247-3070-7.
- FIALOVÁ, I., OPATŘILOVÁ, D., & PROCHÁZKOVÁ, L. *Somatopedie. Texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido, 2012. 222 s. ISBN 978-80-7315-233-8.
- MÜLLER, O. (ed.) a kol. *Terapie ve speciální pedagogice. 2., přeprac. vydání*. Praha: Grada Publishing, 2014. ISBN 978-80-247-4172-7.
- KOČOVÁ, H. a kol. *Spinální svalová atrofie v souvislostech*. Praha: Grada Publishing, 2017. ISBN 978-80-247-5705-6.
- OPATŘILOVÁ, D. *Speciálněpedagogická diagnostika somatopedická*. první. Brno: Masarykova univerzita, 2018. 110 s. ISBN 978-80-210-9346-1.
- OPATŘILOVÁ, D. *Somatopedické simulační techniky a intervence*. První. Brno: Masarykova univerzita, 2018. 86 s. ISBN 978-80-210-9345-4.

OPATŘILOVÁ, D. *Specifika podpory při vzdělávání žáka s tělesným postižením v inkluzivní základní škole.* In Miroslava Bartoňová, Marie Vítková et al. *Inkluze ve škole a ve společnosti jako interdisciplinární téma.* Brno: MU, 2016. s. 123-130, 9 s. ISBN 978-80-210-8140-6.

PIPEKOVÁ, J., & VÍTKOVÁ, M. *Od inkluze ve školním prostředí k sociální inkluzi a participaci ve společnosti.* 2014. ISBN 978-80-210-7530-6.

SVOBODOVÁ, J. *Předškolní příprava dítěte s postižením hybnosti v SPC.* Brno: Masarykova univerzita, 1997. ISBN 80-210-1495-4.

TITZL, B. *To byl český učitel. František Bakule, jeho děti a zpěváčci.* Praha: Společnost Františka Bakule, 1998, s. 72. ISBN 80-902518-0-3.

TITZL, B. *Počátky péče o tělesně postižené děti a mládež u nás a Jedličkův ústav.* In *Péče o tělesně postižené dítě.* 1. vyd. Praha: ÚKVČ, 1985. s. 13-33.

TROJAN, S., DRUGA, R., PFEIFFER, J., & VOTAVA, J: *Fyziologie a léčebná rehabilitace motoriky člověka.* 3. přepracované a doplněné vydání, Praha: Grada, 2001, ISBN 80-247-1296-2.